

2021-04-13

Ert dnr:
2020-11116

Sektionen för planering säkerhet och miljö
Johan Gert

MSB

Förslag till handbok som stöd till nya föreskrifter om kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner anser att

- handboken *Innehåll och struktur i kommunernas handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor* tillsammans med föreskriften och andra underlag utgör ett bra stöd till kommunernas arbete med handlingsprogram.
- det ska vara möjligt att ta med även andra olyckor i handlingsprogrammet än de som kan leda till räddningsinsatser.
- suicid behöver uppmärksammas i vägledningen.
- i avvaktan på besked om finansiering, uppgifter och dimensionering ska kommunen i redovisningen för höjd beredskap utgå från mål, förmåga och verksamhet i fredstid.
- stödet avseende sekretess och säkerhetsskydd i anslutning till handlingsprogrammen behöver utvecklas.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) anser att handboken *Innehåll och struktur i kommunernas handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor* tillsammans med föreskriften om handlingsprogram, konsekvensutredningen och de två fördjupningsrapporterna utgör ett bra stöd till kommunernas arbete med handlingsprogram. Det är viktigt att de olika dokumenten presenteras och kommuniceras som en helhet då de kompletterar varandra.

Strukturen

SKR anser att för de kommuner som vill ska det vara möjligt att ta med även andra olyckor i handlingsprogrammet än de som kan leda till räddningsinsatser, t.ex. förebyggande av fallolyckor och IVPA-insatser (i väntan på ambulans). Den möjligheten framgår inte tydligt i handboken men det framgår i konsekvensbeskrivningen till föreskriften. Texterna i handboken bör ses över så att dessa möjligheter framgår tydligare.

Texten på s. 11, andra stycket upplevs som motsägelsefull. Först framförs att annat innehåll eller struktur inte får förekomma men sen avslutas stycket med att kapitel kan läggas till före och efter. Det senare framgår också i 2 § i föreskriften. Den inledande texten behöver justeras så det tydligt framgår att annat innehåll får förekomma.

Suicid

De kommunala räddningstjänstorganisationerna genomför över 2000 insatser om året pga risk för suicid. Vissa av dessa insatser omfattas av räddningstjänst enligt 1 kap 2 § lagen om skydd mot olyckor. Därtill kan det antas att suicid är orsak till flera av de räddningsinsatser som kommunerna hanterar varje år, t.ex. vid trafikolyckor, bränder, drunkning och fallolyckor. SKR anser därför att suicid behöver uppmärksammas i vägledningen. I avsnittet om övergripande beskrivning av risker på s. 18 och under beskrivning av olyckstyper på s. 22 bör psykisk ohälsa uppmärksammas som exempel på framtida utveckling av risker. På s. 22 i uppräkningsdelen av exempel på andra olyckstyper som kommunen kan beskriva behöver risk för suicid som omfattas av räddningstjänst uppmärksammas. Suicidprevention behöver uppmärksammas under övriga förebyggande åtgärder på s. 33-35. Slutligen bör det finnas hänvisning till MSB:s publikation *Samverkan mellan polis, sjukvård, SOS Alarm och räddningstjänst vid hot om suicid - ett exempel från Jönköpings län*.

Räddningstjänst under höjd beredskap

SKR anser att exempelskrivningarna om räddningstjänst under höjd beredskap på s. 48-50 är mycket bra. Även informationen om räddningstjänst under höjd beredskap på s. 46-48 är bra. Men sista stycket på s. 46 bör kompletteras med att det i nuläget saknas finansiering för dessa tillkommande uppgifter, liksom beskrivningen i konsekvensbeskrivningen till föreskriften. Utifrån det behöver det också tydliggöras i texten att i avvaktan på besked om finansiering, uppgifter och dimensionering ska kommunen i redovisningen för höjd beredskap utgå från mål, förmåga och verksamhet i fredstid, som det beskrivs i exempelskrivningarna.

Hamnar

SKR uppskattar den goda dialogen med MSB, Kustbevakningen och Sjöfartsverket som stöd till MSB:s framtagande av texterna om redovisning av hamnar.

SKR anser att kommunerna, efter dialog och samråd med berörda myndigheter, ska avgöra gränserna för hamnarna i statligt vatten. Detta utifrån att det får anses vara en minskning av statens ansvar för sjöräddning, miljöräddningstjänst till sjöss och undsättning vid flygräddningstjänst på statligt vatten.

I sista meningen på s. 51 bör det första ”samråd” bytas mot dialog för att skilja dem åt.

På s. 63 näst sista stycket, behöver sista meningen om avtal tas bort då det inte är en överenskommelse utan kommunen som efter samråd avgör gränserna för hamnarna. Andra meningen i sista stycket på s. 63 upplevs som överlappande gentemot föregående stycke och texterna bör därför ses över.

Även polisen är berörd av gränserna för hamnar eftersom gränserna påverkar polisens ansvar för efterforskning av förvunna personer i andra fall. Det bör övervägas om behovet av dialog och samråd med polisen, ska uppmärksammas i Bilaga 2. Kompletterande stöd angående hamnar. Polisen behöver läggas till som aktör som behöver uppmärksammas på gränserna för hamnar när handlingsprogrammet fastställts, i sista meningen på s. 63.

Sekretess

SKR anser att vägledningen kring sekretess och säkerhetsskydd avseende kommunernas handlingsprogram och tillhörande underlag behöver utvecklas och uppmärksammas tidigare i handboken. Det kan t.ex. utöver räddningstjänst under höjd beredskap behöva avse hur detaljerad redovisning av samhällsviktig verksamhet och förmågan kan beskrivas.

Övrigt

Överväg att i anslutning till att SKR:s kommunindelning nämns på s. 12 bifoga en länk till SKR:s information om kommungruppsindelning <https://skr.se/skr/tjanster/kommunerochregioner/faktakommunerochregioner/kommungruppsindelning.2051.html>. Eller använd istället begreppet kommungruppsindelning för att underlätta sökningar efter informationen.

Utöver lagen om brandfarliga och explosiva varor kan även lagen om sprängämnesprekursorer nämnas på s. 34.

Sveriges Kommuner och Regioner

Gunilla Glasare

Ann-Sofie Eriksson